

วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่พัฒนาแล้ว 5 ประเทศ

Comparative analysis of development management between Thailand and 5
developed countries

นิรชา งามศักดิ์

บริษัทศรีชำนาญ จำกัด

nan-n2n2011@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ผู้เขียนมุ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาระหว่างประเทศไทยกับประเทศพัฒนาแล้ว 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฟินแลนด์ ประเทศเยอรมนี ประเทศเกาหลีใต้ และประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยมีกรอบในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาหลักๆ 2 ด้าน คือ ด้านการศึกษาและด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาระหว่างไทยกับประเทศพัฒนาแล้ว 5 ประเทศ พบว่าในด้านการศึกษา ประเทศพัฒนาแล้วจะมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสูงอันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาทุกระดับ มีการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณการลงทุนให้ส่วนของการงานวิจัยและพัฒนาภายในประเทศ สำหรับประเทศไทย การพัฒนาการศึกษายังเป็นไปอย่างล่าช้า โดยมีอุปสรรคหลายประการ เช่น คุณภาพที่ไม่เท่าเทียมกันของสถานศึกษา กฎระเบียบของหน่วยงานที่ทำการประเมินคุณภาพการศึกษาทำให้ครูต้องเสียเวลาไปกับการจัดทำเอกสารการประเมิน ส่วนในด้านเศรษฐกิจ พบว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ล้วนมีปัจจัยสำคัญของการพัฒนา คือ การลงทุนที่มุ่งเน้นด้านนวัตกรรม การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และการพัฒนาประสิทธิภาพแรงงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการมีเสถียรภาพทางการเมือง สำหรับประเทศไทย ปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยมีข้อจำกัด ได้แก่ การขาดแคลนประสิทธิภาพและนวัตกรรมการผลิต ความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เพียงพอทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ รวมถึงความไม่มั่นคงทางการเมืองตลอดระยะเวลาหลายปีมานี้ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย

คำสำคัญ: การบริหารการพัฒนา.ประเทศพัฒนาแล้ว

Abstracts

In this article. the author focuses on the comparative analysis of development management between Thailand and 5 developed countries. namely Singapore.

Finland. Germany. South Korea And the Netherlands With a framework for analyzing and comparing the two main development management aspects: education and economics From the comparative analysis of development management between Thailand and 5 developed countries. it was found that in education Developed countries will set high standards of education which are the goals of education at all levels. Creating educational opportunities for people Focus on teacher development Including the allocation of investment budgets for domestic research and development. For Thailand Education development is still delayed. With many obstacles such as unequal quality of educational institutions The rules of the agency that evaluates the quality of education allow teachers to waste time preparing assessment documents. In terms of economy Found that developed countries There are important factors of development. Innovation-oriented investment Production of high value-added products And continuous improvement of labor efficiency Including political stability. For Thailand Factors that contribute to the development of Thai economy are limitations such as lack of efficiency and production innovation. Insufficient human resource availability in both quality and quantity Including political instability over the years Which is an obstacle to the economic development of Thailand

Keywords : Development Management. Developed country

บทนำ

เมื่อมีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 นักวิชาการได้แยกประเทศต่างๆออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มประเทศโลกที่ 1 (กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว) กลุ่มประเทศโลกที่ 2 (กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา) และกลุ่มประเทศโลกที่ 3 (กลุ่มประเทศด้อยพัฒนา) ซึ่งประเทศโลกที่ 3 เป็นประเทศที่ล้าหลังทางเศรษฐกิจและสังคม มีระบอบการปกครองที่แตกต่างไปจากกลุ่มประเทศโลกที่หนึ่ง เมื่อกลุ่มประเทศที่จัดว่าเป็นประเทศล้าหลังดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้รับอิทธิพลหรือข้อเสนอแนะจากประเทศโลกที่หนึ่งและสอง จึงได้มีการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อที่จะยกระดับรายได้ของประชาชน และเร่งรัดการพัฒนาทางสังคมในหลายๆด้าน ในช่วงนี้เอง (ราวคริสต์ทศวรรษ 1970) ที่มีการจัดกลุ่มประเทศต่างๆในโลกขึ้นใหม่เป็น ประเทศพัฒนาแล้ว กับประเทศกำลังพัฒนา โดยพิจารณาจากปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ 1.ค่า GDP หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ 2.ค่า GDP ต่อหัว อันเป็นตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีผลต่อประชากร และ 3.ค่า HDI หรือดัชนีการพัฒนามนุษย์ (อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูต. 2556 : 19)

ประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศ “กำลังพัฒนา” โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัวในระดับต่ำ เป็นหนึ่งในประเทศที่มีภาวะการติดกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) หรือหมายถึง การที่ไทยหยุดชะงักอยู่ในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางมาเป็นเวลานาน ซึ่งสะท้อนว่าพัฒนาการทางเศรษฐกิจมีข้อจำกัด อีกทั้งยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในระบบการราชการทุกระดับ นอกจากนั้นแล้ว การพัฒนาของประเทศไทยยังถูกเหนี่ยวรั้งเพิ่มด้วยปัญหาด้านการศึกษา สะท้อนจากความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เพียงพอในด้านคุณภาพ ทำให้การพัฒนาของประเทศไทยเป็นไปอย่างช้าๆ จากพื้นฐานด้านคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เอื้ออำนวย (แพรวไพลิน วงษ์สินธุวิเศษ. 2560 : 17) ในบทความนี้ จะมุ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศที่พัฒนาแล้ว 5 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ ฟินแลนด์ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และเกาหลีใต้ โดยมีกรอบในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาหลักๆ 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ และด้านการศึกษา เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าหลักการการบริหารการพัฒนาของไทยกับประเทศที่เจริญแล้วมีแตกต่างกันอย่างไร

การบริหารการพัฒนาของประเทศพัฒนาแล้ว 5 ประเทศ

1.ประเทศสิงคโปร์

ด้านการศึกษา สิงคโปร์มีระบบรากฐานการศึกษาที่ดีจากอังกฤษเมื่อครั้งยังเป็นอาณานิคม ในช่วงแรกที่ได้รับเอกราชนั้น ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ นายกรัฐมนตรี ลี กวน ยู เล็งเห็นว่าหากจะพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า สิงคโปร์จะต้องให้ความสำคัญกับระบบการศึกษาเป็นอย่างแรกเพื่อเตรียมคนให้พร้อมกับการพัฒนาประเทศในช่วงปี 1980 กระทรวงศึกษาธิการสิงคโปร์เล็งเห็นว่า สิงคโปร์ควรจะพัฒนาตำราและการสอนสำหรับคนในประเทศ โดยที่นักวิชาการด้านการศึกษาและนักวิจัยของสิงคโปร์ได้ไปศึกษาดูงานระบบการศึกษาจากประเทศชั้นนำต่างๆของโลก เช่น แคนาดา ญี่ปุ่น และนำมาพัฒนาเป็นของตนเอง โดยจุดประสงค์ของการพัฒนาการศึกษา คือ เพื่อให้การเรียนการสอนก้าวข้ามจากการเรียนที่เน้นท่องจำ (rote learning) แบบเดิมๆ รัฐบาลสิงคโปร์ได้กำหนดให้การเรียนการสอนทุกวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ นักเรียนทุกคนต้องเลือกเรียนวิชาภาษาทางการของเชื้อชาติของตนด้วย ในที่นี้รัฐบาลสิงคโปร์ได้กำหนดไว้ 3 ภาษา ได้แก่ จีนแมนดาริน มาเลย์ หรือทมิฬ นโยบายดังกล่าวเป็นกุศโลบายสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับคนในชาติ โดยการวางระบบให้คนมีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาประจำเชื้อชาติ เพื่อให้ประชาชนคงรักษาอัตลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมของตนไว้ได้ อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดความรู้สึกสมานฉันท์เป็นชาติพันธุ์เดียวกันภายในแต่ละกลุ่มเชื้อชาติ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงของประเทศไว้ด้วย นอกจากนั้นแล้วยังสิงคโปร์ยังมีวิสัยทัศน์ในการสร้าง smart nation เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สุดของโลกมาเป็นประโยชน์ในการพัฒนาชาติ นโยบายการ

พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่โดดเด่น คือโครงการ SkillsFuture ซึ่งเริ่มเมื่อปี 2559 ใช้งบประมาณกว่า 400 ล้าน ดอลลาร์สิงคโปร์ (ประมาณ 10.000 ล้านบาท) ต่อปี ในด้านการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่ออุดช่องว่างด้านทักษะอาชีพ โดยชาวสิงคโปร์ที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไปจะได้รับ SkillFuture Credit เริ่มที่ 500 ดอลลาร์สิงคโปร์ (12.500 บาท) และรัฐบาลจะเติมให้อย่างสม่ำเสมอ ไม่มีวันหมดอายุ ทั้งนี้ ใช้ได้เฉพาะสำหรับการสมัครเรียนหลักสูตรอบรมทักษะอาชีพเพิ่มเติมที่ปัจจุบันรัฐบาลเห็นชอบราว 12.500 หลักสูตร นอกจากนี้ ตั้งแต่ปี 2560 ชาวสิงคโปร์ทุกคน ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจะมี Learning Portfolio ออนไลน์เป็นของตนเอง ที่จะประเมินลักษณะเฉพาะของบุคคล และช่วยแนะนำด้านการวางแผนการศึกษา การทำงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (มณีนารถ อ่อนพรรณนา. 2560 : 14)

ด้านเศรษฐกิจ สิงคโปร์เป็นประเทศที่ยึดถือสิทธิเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่เน้นการลงทุน และการค้าเสรีเป็นอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นพื้นฐานของประเทศ อันเป็นผลมาจากการสร้างชาติสิงคโปร์ ในช่วง 3 ทศวรรษของนายลีกวนยู แม้ว่าในทางสังคมสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติศาสนา การศึกษา และวัฒนธรรม ที่เรียกกันว่าพหุทางสังคม (Pluralistic Society) ก็ตาม ลัทธิเศรษฐกิจแบบทุนนิยมภายใต้การกำกับของรัฐหรือที่อาจเรียกว่า ระบบเศรษฐกิจกึ่งเสรี (Semi-Capitalist Economy) ซึ่งเติบโตมาจากการพัฒนาทางอุตสาหกรรม ผ่านธุรกิจต่างๆในรูปแบบของ รัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นการสร้างปทัสถานทางเศรษฐกิจแบบรัฐนำผ่านกลไกของรัฐ จนกลายเป็นกลจักรที่สำคัญสำหรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม หรือถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์พื้นฐานสำคัญ ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของประเทศสิงคโปร์ ภายใต้อิทธิพลทุนนิยมแบบเสรีดังกล่าว กระบวนการทางเศรษฐกิจของประเทศดำเนินไปภายใต้กลยุทธ์สำคัญคือ การที่รัฐ/ รัฐบาลเข้าไป มีบทบาทสำคัญในการกำหนด แทรกแซง และควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการลงทุนและปรับปรุงด้านโครงสร้าง พื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ การส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า ระหว่างประเทศ การพัฒนากำลังคน และการจัดหาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม ภายใต้กลยุทธ์เหล่านี้ รัฐบาลสิงคโปร์เองยังมีความตื่นตัว และมีความพร้อมต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนวิธีการ และเข้ามาแก้ไข ปัญหาอุปสรรคและควบคุมดูแลให้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปอย่างเรียบร้อย กลไกสำคัญของรัฐบาลสิงคโปร์ทำหน้าที่การกำหนดเป้าหมายแผนพัฒนา และทิศทางการพัฒนา และการนํานโยบายของการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลสิงคโปร์ได้บรรลุผลก็คือ “สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจ” (Economic Development Board) ซึ่งเป็นหน่วยราชการที่ก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ ค.ศ.1960 โดยในทศวรรษการบริหารราชการของรัฐบาลนายโก๊ะจ๊กตงนั้น ได้มุ่งเน้นการสร้าง ความหลากหลายทางอุตสาหกรรมและการบริการ สืบต่อจากรัฐบาลนายลีกวนยูอย่างเป็นระบบและกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสิงคโปร์ โดยเฉลี่ยสูงราวร้อยละ 5 ใน ค.ศ.1999 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะภาคการผลิตที่สำคัญ ของเศรษฐกิจสิงคโปร์คือ ภาคอุตสาหกรรมด้านอิเล็กทรอนิกส์

และด้านเคมีภัณฑ์ ทั้งนี้สินค้าออกที่สำคัญของสิงคโปร์ คือ อุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์ด้านกิจการโทรคมนาคมและด้านคอมพิวเตอร์ อีกส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของสิงคโปร์นั้นต้องพึ่งพากับตลาดเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมีปัจจัยสำคัญในการทำให้สิงคโปร์ประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจได้ก็คือ ประสิทธิภาพของรัฐบาลสิงคโปร์ในการวางแผน และการบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศ ให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนของบรรดานายทุนต่างชาติและบริษัทข้ามชาติ โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การให้สิทธิพิเศษทางภาษี การพัฒนาศักยภาพทางสังคมและเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐบาล และระบบการเมืองของสิงคโปร์เองที่พร้อมจะให้องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐมีอิสระในการร่วมทุน หรือลงทุนในอุตสาหกรรมหรือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่กับต่างประเทศ และที่ดำเนินการด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามสิงคโปร์ได้อาศัยความได้เปรียบทางสภาพภูมิศาสตร์และ การเป็นท่าเรือพาณิชย์ที่สำคัญ เป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญ ในระหว่าง ค.ศ.1960-1973 โดยในช่วง 13 ปีนี้ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ เฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี ทั้งในช่วงทศวรรษ 1950-1960 การพัฒนาเศรษฐกิจ ได้ผล โดยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยเพียงร้อยละ 5.4 ต่อปี แต่ในช่วงหลัง ค.ศ.1974 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ลดลงเหลือ รวร้อยละ 6 ต่อปี ทั้งนี้เพราะได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของโลก ในช่วงกลางทศวรรษ 1970 ส่วนใน ค.ศ.1983 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เฉลี่ยร้อยละ 7.9 และได้เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 8.2 ใน ค.ศ.1984 อันเป็นผล มาจากการแพร่ขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวางในระบบเศรษฐกิจของ สหรัฐอเมริกา รายได้ประจำปีเฉลี่ยต่อบุคลากรประมาณ 14.595 เหรียญสิงคโปร์ ซึ่งปรากฏว่า ชาวสิงคโปร์มีรายได้ต่อบุคลากรสูงเป็นอันดับที่ 27 ของโลก (ณัฐพงศ์ ยืนยง. 2556 : 28)

2. ประเทศฟินแลนด์

ด้านการศึกษา การที่ฟินแลนด์เป็นประเทศขนาดเล็กที่มีประชากรราว 5.5 ล้านคน และสังคมค่อนข้างมีเอกภาพนั้น ทำให้การวางนโยบายด้านการศึกษาและการดำเนินนโยบายเพื่อปฏิรูปเป็นไปได้ง่ายกว่าเมื่อเทียบกับประเทศที่มีขนาดใหญ่กว่าและมีเขตการปกครองที่หลากหลาย เรื่องราวความสำเร็จของระบบการศึกษาภาคบังคับในฟินแลนด์ เริ่มขึ้นช่วงทศวรรษที่ 1970 และได้รับการผลักดันอย่างจริงจังในช่วงทศวรรษที่ 1990 ด้วยการดำเนินโครงการปฏิรูปที่ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ระบบการศึกษาคุณภาพสูงที่ภาครัฐจัดให้ประชาชนนั้นไม่เพียงจะเป็นผลมาจากนโยบายด้านการศึกษาเพียงอย่างเดียว ทว่ามาจากนโยบายด้านสังคมที่มีประสิทธิภาพด้วย โครงสร้างพื้นฐานของสวัสดิการรัฐในฟินแลนด์มีบทบาทสำคัญในการให้โอกาสเด็กทุกคนมีสถานะที่เท่าเทียมกันในการเริ่มต้นเส้นทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ที่โรงเรียนในฟินแลนด์ เด็กนักเรียนที่มาจากครอบครัวร่ำรวยและครอบครัวชนชั้นแรงงานนั่งเรียนรวมกันในห้องเรียน ที่นั่นไม่มีค่าเทอม และไม่มีค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์การเรียน มีการเสิร์ฟอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพแก่เด็กนักเรียน อีกทั้งมีนักจิตวิทยาและครูคอยส่งเสริมด้านพัฒนาการของนักเรียน นอกจากนี้ เด็กนักเรียนในฟินแลนด์ยังไม่ต้องวิตกกังวลกับการ

สอบ เพราะการศึกษาช่วง 5 ปีแรกของเด็กจะไม่มีสอบในชั้นเรียน และในปีต่อจากนั้น นักเรียนจะถูกประเมินจากความสามารถในด้านต่างๆในชั้นเรียน ทั้งวิชาการ ดนตรี ศิลปะ ทักษะชีวิต หลักการของระบบการศึกษานี้คือการมองว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้หากพวกเขาได้รับการสนับสนุนและโอกาส (A Real Working Mom. 2559 : 14)

ด้านเศรษฐกิจ ช่วงปี 1970 - 1990 ฟินแลนด์อยู่ในช่วงที่ต้องเผชิญกับปัญหาความถดถอยทางเศรษฐกิจ เนื่องจากวิกฤตการณ์น้ำมันและความผันผวนของราคาผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ (forestry product) สิ่งที่น่าสนใจคือ วิธีการที่ยืดเยื้อของฟินแลนด์ในการบริหารจัดการช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ กล่าวคือ รัฐบาลประเทศฟินแลนด์บริหารจัดการและยึดตามแนวทางของการเมืองและฉันทามติทางสังคมที่อนุญาตให้ปรับเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญทางเศรษฐศาสตร์มหภาคได้เป็นหลัก โดยปรับให้การผลิตและการส่งออกของประเทศมุ่งเน้นไปที่ภาคที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงแทน ซึ่งสามารถทำได้ด้วยการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญในนโยบายคุณภาพการศึกษาและการสร้างนวัตกรรมที่ฟินแลนด์ได้เริ่มดำเนินการและทำให้เป็นเป้าหมายร่วมของประเทศ โดยกระบวนการนี้มาพร้อมกับความมั่นคงทางการเงิน คลังรวมถึงการปฏิรูประบบเงินชดเชย และการควบคุมความเข้มแข็งทางการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงในวิกฤตธนาคารในอนาคต ในความเป็นจริง ในช่วงที่เศรษฐกิจโลกตกต่ำในปัจจุบันนี้ รัฐบาลฟินแลนด์ไม่มีความจำเป็นที่ต้องช่วยเหลือธนาคารสักแห่งเดียวเนื่องจากธนาคารแห่งชาติมีการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี เห็นได้ว่า บทเรียนของประเทศฟินแลนด์มีการเน้นย้ำในเรื่องการบริหารจัดการระบบเศรษฐกิจมหภาคและวัฏจักรเศรษฐกิจ วางบทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างชัดเจน มองปัญหาภาพรวมของประเทศเป็นหลัก และเข้าถึงต้นสายของกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและประเทศ นั่นคือ การลงทุนในการศึกษาและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ปาริชาติ สุภิมา รส. 2560 :18)

3.ประเทศเยอรมนี

ด้านการศึกษา สิ่งที่เป็นจุดเด่นด้านการศึกษาของเยอรมันคือ ระบบการพัฒนาทักษะฝีมือนักเรียน ที่ใช้บังคับกับนักเรียนทั้งหมดยกเว้นนักเรียนที่จะศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย ในปี 1869 เยอรมันมีแนวปฏิบัติให้นายจ้างส่งพนักงานให้ไปศึกษาต่อ เพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมและฝึกงานมากขึ้น สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของระบบการศึกษาแบบคู่ขนาน (dual education) ที่ประกอบด้วยการเรียนรู้กับการฝึกงาน ในปี 1969 เยอรมันมีกฎหมายชื่อ การฝึกงานด้านอาชีวะ (Vocational Training Act of 1969) กำหนดให้นักเรียนที่จบชั้นมัธยมและไม่ศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นนักเรียนฝึกงานในหลักสูตรวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง ที่มีทั้งหมด 480 หลักสูตรนักศึกษาสายอาชีวะจะต้องสมัครโดยตรงกับบริษัทที่ต้องการจะฝึกงาน บริษัทต่างๆ จะรับนักศึกษาฝึกงาน โดยดูจากผลการเรียนและจดหมายแนะนำจากอาจารย์ที่สอน สัญญาการฝึกงานมีระยะเวลา 2-3 ปี ช่วงการฝึกงาน ในสัปดาห์หนึ่ง นักศึกษาใช้เวลาเรียน 1 วันที่สถาบันการศึกษา และอีก 4 วันที่โรงงานของนายจ้าง ช่วงฝึกงาน

นักศึกษาจะได้รับ “ค่าแรงฝึกงาน” (training wage) หลังจากการฝึกงานสิ้นสุดลงจะมีการสอบข้อเขียนและประเมินผลงานการฝึกงาน นักศึกษาที่สอบผ่านจะได้รับใบรับรองการฝึกงานที่ทุกบริษัทในเยอรมันให้การยอมรับ เพราะฉะนั้น การศึกษาแบบฝึกงานของเยอรมัน จึงเป็นระบบที่เป็นการดำเนินงานของประเทศทั้งหมด การฝึกงานจะครอบคลุมทุกสาขาอาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและบริการ ทำให้เยอรมันมีแรงงานที่มีทักษะมากที่สุดในโลก การว่างงานของเยาวชนต่ำ และคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงานครั้งแรกมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตัวเอง การเตรียมการอย่างดีเลิศของเยอรมันเพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพดังกล่าวจึงเป็นกุญแจสำคัญต่อความสำเร็จทางเศรษฐกิจ (พวงสร้อยอักษรสว่าง. 2560 : 33-34)

ด้านเศรษฐกิจ เมื่อประมาณ 70 ปีที่แล้ว เยอรมันเป็นประเทศพ่ายแพ้สงคราม ประเทศถูกทำลายจนราบคาบเกินกว่าที่คนในปัจจุบันจะจินตนาการออกว่าเสียหายมากขนาดไหน บ้านเรือน 10 ล้านหลังถูกทำลาย เมืองสำคัญๆ ถูกทำลายจนหมด 90% ของโรงงานอุตสาหกรรมของเยอรมันเลิกกิจการ ผลผลิตทางอุตสาหกรรมมีเพียง 5% ของกำลังการผลิตเดิม ทุกวันนี้ เยอรมันกลายเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลก และใหญ่ที่สุดของยุโรป รายได้ต่อหัวของประชาชนอยู่ที่ 48.200 ดอลลาร์ (2016) ยอดส่งออกปีหนึ่งมีมูลค่า 1.2 ล้านล้านดอลลาร์ หรือเทียบเท่ากับมูลค่าเศรษฐกิจของรัสเซียทั้งประเทศ ค่าแรงขั้นต่ำตามกฎหมายอยู่ที่ชั่วโมงละ 8.84 ยูโร กล่าวกันว่า หากรวมค่าสวัสดิการต่างๆ ค่าแรงคนงานเยอรมัน 1 คน จะสามารถจ้างคนงานเวียดนามได้ 49 คน ความเสียหายจากสงครามทำให้ภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเยอรมันผนึกกำลังกันเพื่อปกป้องเศรษฐกิจประเทศที่ต่อมากลายเป็นพันธมิตรข้อผูกพันที่เรียกกันว่า “หุ้นส่วนทางสังคม” (social partners) ซึ่งประกอบด้วย นายจ้าง แรงงาน และรัฐบาล หุ้นส่วนไตรภาคีนี้จะดำเนินการร่วมกันในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจสำคัญๆ เช่น การกำหนดค่าจ้างที่สูงขึ้นเป็นระยะๆ ทำให้อุตสาหกรรมเยอรมันต้องมุ่งสู่การแข่งขันที่คุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม่ใช่ที่ราคา นโยบายความมั่นคงในการจ้างงาน ทำให้นายจ้างต้องลงทุนในการฝึกฝนแรงงานตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพราะนายจ้างรู้ดีว่า แรงงานที่ทำงานกับองค์กรเป็นเวลายาวนาน ทำให้นายจ้างสามารถได้ผลตอบแทนกลับคืนมาจากการลงทุนด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน (ผจงจิตต์ พิทักษ์ภากร. 2557 :10)

4.ประเทศเกาหลีใต้

ด้านการศึกษา ในด้านการศึกษาเกาหลีใต้เริ่มปฏิรูประบบการศึกษาในทศวรรษที่ 1950 ในระดับประถมศึกษามัธยมศึกษาและอุดมศึกษาตามลำดับ โดยการปฏิรูปการศึกษาย่างค่อยเป็นค่อยไปคือปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การพัฒนาคุณภาพมนุษย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งภาคเอกชนยังเข้ามามีบทบาทในการกำหนดหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาเพื่อให้นักศึกษาที่จบไปมีทักษะและความสามารถเพียงพอต่อภาคเอกชนในอนาคต ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกาหลีใต้ประสบ

ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาระยะยาว คือการลงทุนด้านงานวิจัยและพัฒนาภายในประเทศ ในทศวรรษที่ 1970 ได้เกิดการปฏิรูป

การศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาในหมวดของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมหนักและเคมีภัณฑ์ภายในประเทศโดยในส่วนของงานวิจัยและพัฒนาถือได้ว่าเป็นอีกปัจจัยหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศ เพราะการเปลี่ยนผ่านจากภาคอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากเป็นอุตสาหกรรมหนักและเคมีภัณฑ์และอุตสาหกรรมไอทีและเทคโนโลยีระดับสูง ในทศวรรษที่ 1980 จนถึงปัจจุบันหากปราศจากการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาภายในประเทศซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.42 และ 4.04 ของ GDP ในปี 1996 และ 2011 ตามลำดับ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกในแต่ละช่วงคงไม่สามารถสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. 2559)

ด้านเศรษฐกิจ เกาหลีใต้ต้องเผชิญกับสภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่ย่ำแย่ภายหลังสงครามเกาหลีในช่วงปี ค.ศ.1950-1953 ดังนั้น นอกจากการขอรับการช่วยเหลือจากต่างประเทศ รัฐบาลเกาหลีจึงมีความพยายามที่จะลดปัญหาความยากไร้ภายในประเทศผ่านการสนับสนุนให้ประชาชนทำอาชีพเกษตรกรรมและผลักดันให้ผู้ประกอบการและนักลงทุนผลิตสินค้าภายในประเทศเพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้การที่เกาหลีใต้ได้รับการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจลดลงภายหลังจากที่สภาพเศรษฐกิจในประเทศมีแนวโน้มเติบโตที่มากยิ่งขึ้น ประกอบกับการลงทุนในภาคเกษตรกรรมไม่เหมาะสมแก่บริบทการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอีกต่อไปการวางแผนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจครั้งสำคัญของเกาหลีใต้ในทศวรรษที่ 1960 จึงเกิดขึ้นและส่งผลทำให้ประเทศเกาหลีใต้สามารถเปลี่ยนผ่านเป็นประเทศที่มีรายได้สูงในเวลาต่อมา ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประเทศเกาหลีใต้พัฒนาอย่างก้าวหน้ารวดเร็ว คือ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม เห็นได้จากผลสำรวจของ Boston Consulting Group ในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งเกาหลีใต้ถูกจัดให้เป็นอันดับ 2 ของโลกในเรื่องการสร้างนวัตกรรม (The worlds second most innovative nation) นอกจากนี้ยังมีอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของเกาหลีใต้ อย่างมากนั่นคือ ความสามารถในการสร้างแบรนด์ของประเทศ ซึ่งหมายถึงการสร้างหรือการพัฒนาอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงของประเทศขึ้นมาใหม่ รวมทั้งการสื่อสารอัตลักษณ์นั้นออกไปอย่างชัดเจน น่าสนใจ ซึ่งทำให้ประเทศเป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับในระดับโลกและช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (เพ็ญอ วิไล. 2558 : 21)

5. ประเทศเนเธอร์แลนด์

ด้านการศึกษา เนเธอร์แลนด์ เป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการปฏิรูปการศึกษาเป็นอย่างมาก ถึงแม้จะต้องเผชิญกับปัญหาการเมืองที่ยืดเยื้อยาวนาน แต่ทว่าหลังปัญหานั้นสิ้นสุดลง ประเทศนี้ก็ได้เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษา ระบบการศึกษาของที่นี่แตกต่างจากที่อื่น โดยรัฐบาลจะให้อิสระโรงเรียนในการจัดการศึกษาอย่าง

เต็มที่ โดยจะไม่เข้าไปแทรกแซงเรื่องการบริหารจัดการ หรือวิธีการสอนของครูแต่อย่างใด ดังนั้น การศึกษาจึงมีความหลากหลาย เด็กนักเรียนมีโอกาสเลือกแผนการเรียนและโรงเรียนที่อยากเข้า ในขณะที่ครูก็สามารถเลือกใช้วิธีการสอนในแบบของตน การวิจารณ์การสอนโดยเพื่อนครูด้วยกัน เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้พัฒนาการสอนของครูอย่างได้ผล ซึ่งเมื่อครูคนหนึ่งสอน ครูอีกคนจะเข้ามาสังเกตการณ์ และบันทึกลักษณะการสอน ตลอดจนพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเอาไว้ จากนั้นก็จะมาช่วยกันหา จุดเด่นและจุดด้อยของการสอนดังกล่าว เพื่อที่จะได้ช่วยกันปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนให้มี ประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้ เพื่อยกระดับการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น ทางสภาการศึกษาและ กระทรวงศึกษาธิการของเนเธอร์แลนด์จึงได้จัดตั้งโปรแกรม School ann Zet ขึ้นมา โดยครูแต่ละ ภาควิชาจะต้องช่วยกันทำแผนการสอนที่แตกต่างจากเดิม แล้วมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน เพื่อที่จะนำไปสู่แผนการสอนแบบใหม่ที่กระตุ้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการสอนและการเรียนรู้ อย่างแท้จริง จะเห็นได้ว่า เนเธอร์แลนด์เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และการพัฒนา ตนเองของครูเป็นอย่างมาก เพราะถือว่าระบบการศึกษาที่ดีควรเริ่มต้นจากการสอนที่มีคุณภาพ (อดิ คักดี ทิพย์กระจ่าง. 2556 :20.)

ด้านเศรษฐกิจ เนเธอร์แลนด์ถือเป็นประเทศต้นแบบในการสร้างเศรษฐกิจจากความรู้และ นวัตกรรมทางการเกษตร โดยการริเริ่มส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างนวัตกรรมและธุรกิจ ซึ่ง เป็นการผลักดันผลงานวิจัยให้เป็นสินค้าหรือบริการเชิงพาณิชย์และออกสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็วตามการ เปลี่ยนแปลงของตลาด ภายใต้วิสัยทัศน์ของเนเธอร์แลนด์ที่ว่า ทุกกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารมีการพัฒนา อย่างเข้มแข็ง เน้นการพัฒนาอาหารเพื่อสุขภาพ และพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ใช้ใน กระบวนการผลิต ด้วยการร่วมผนึกกำลังในทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในและนอก ประเทศ สถาบันศึกษารวมถึงสถาบันวิจัย ปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างผลผลิต การเกษตรของเนเธอร์แลนด์มีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับไปทั่วโลก ได้แก่ 1.การวิจัยสาขา การเกษตรและชีวเทคโนโลยี โดยที่เนเธอร์แลนด์มีมหาวิทยาลัยที่เน้นด้านการเกษตรและอาหารถึงสอง แห่ง ที่ติด 10 อันดับแรกของโลกในด้านนี้ ก่อให้เกิดการพัฒนาและการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง เกิดเป็นนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ 2.การวางระบบเครือข่ายน้ำ เชื้อน และทำนบกั้นน้ำไว้ เป็นอย่างดี เนื่องจากประเทศเนเธอร์แลนด์ มีพื้นที่ 1 ใน 5 ของประเทศอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล แต่คิด เป็น 2 ใน 3 ของพื้นที่ที่ให้ผลผลิตทางการเกษตร ทำให้ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมตลอดเวลา นโยบายการแก้ปัญหาของเนเธอร์แลนด์ คือ การร่วมกันวางแผนในระยะยาวและมาตรการเร่งด่วน ใช้ กลยุทธ์ที่แข็งแกร่งแต่มีความยืดหยุ่น เน้นการผสมผสานและการบริหารเชิงบูรณาการแบบหลากหลาย ทั้งการวางแผนเชิงพื้นที่ และมีการเชื่อมโยงและผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีและสถาบัน จนเกิดเป็น โครงการ Delta Flood อันเป็นต้นแบบการจัดการระบบน้ำของสิงคโปร์ ฮองกง และหลากหลาย ประเทศทั่วโลก 3.ระบบขนส่งทั้งทางถนน ระบบรางและทางน้ำ หรือสาธารณูปโภคด้านโลจิสติกส์ที่มี

ประสิทธิภาพสูงของเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเอื้อต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรเป็นอย่างมาก โดยมีท่าเรือรอตเตอร์ดัม ซึ่งใหญ่ที่สุดในยุโรป สามารถขนส่ง ถ้าย้อนสินค้าไปยังผู้บริโภคหลายร้อยล้านคนทั่วยุโรป ได้อย่างรวดเร็ว 4.การสนับสนุนจากภาครัฐ คือ ภาครัฐให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บรรดาเป้าหมายด้านการเกษตร รัฐเป็นผู้เอื้อให้เอกชนให้มีสภาพแวดล้อมในการธุรกิจ ผ่านการจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานคุณภาพสูง และร่วมดำเนินการกับเอกชนในรูปแบบ Public-Private Partnership (PPP) (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2555 : 17)

การบริหารการพัฒนาของประเทศไทย

ด้านการศึกษา การศึกษาไทยได้มีการพัฒนาหลายด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาในเรื่องการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในทุกพื้นที่ มีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง มีสถานศึกษาในสังกัดทุกระดับ ทุกประเภท อย่างทั่วถึงกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ มีหน่วยงานการศึกษาระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดในการกำกับดูแลการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษา และมีบุคลากรด้านการวิจัยของสถาบันการศึกษา มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เข้าร่วมกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมในการผลิตนวัตกรรมที่เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ ส่งผลต่อสถาบันการศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาการเรียนการสอน การผลิตงานวิจัยและนวัตกรรมทำให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกประสบการณ์และการประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตาม การศึกษาไทยยังคงมีจุดอ่อนที่ต้องได้รับการพัฒนาในหลายด้าน เช่น ประเทศไทยมีการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาต่อปีน้อยมาก ต่ำกว่ามาเลเซีย 2 เท่า และต่ำกว่าสิงคโปร์ 3 เท่า บุคลากรรวมถึงด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานเต็มเวลา (FTE) ต่อประชากร ปี 2559 ประเทศไทยมีบุคลากรรวมด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานเต็มเวลาทั่วประเทศ เพียง 1.3 คนต่อประชากร 1,000 คน เปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนบุคลากรรวม ด้านการวิจัยและพัฒนาต่ำกว่ามาเลเซียประมาณ 2 เท่า และต่ำกว่าสิงคโปร์ถึง 6 เท่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ในเกือบทุกวิชา โดยเฉพาะในวิชาหลัก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กต่ำกว่าเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลทั้งหลักสูตร และผู้เรียน ยังไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม ผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาซึ่งเป็นกำลังแรงงานที่สำคัญ มีจำนวนน้อยทำให้ขาดแคลนกำลังแรงงานระดับฝีมือ/กึ่งฝีมือ ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบางสาขามีทักษะการทำงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การบรรจุครูสอนไม่ตรงวุฒิ ครูไม่ครบชั้น และขาดครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนโดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กและในพื้นที่ห่างไกล การ

กระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษา ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างแท้จริง จากสถานการณ์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นการด้อยคุณภาพทั้งในด้านตัวบุคคล ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และปัญหาทางด้านการจัดการ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 : 110-111)

ด้านเศรษฐกิจ สำหรับสถานการณ์เศรษฐกิจไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดประเด็นหัวข้อหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงบ่อยครั้ง นั่นคือ “การติดกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ของไทย” หรือหมายถึงการที่ไทยหยุดชะงักอยู่ในกลุ่ม ประเทศรายได้ปานกลางมาเป็นเวลานาน ซึ่งสะท้อนว่าพัฒนาการทางเศรษฐกิจมีข้อจำกัด เช่น ขาดแคลนประสิทธิภาพการผลิตและนวัตกรรมที่เพียงพอที่จะเร่งให้อัตราการเติบโตของรายได้สูงเหมือนในอดีต ข้อมูลอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ (GDP growth) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNI per capita) แสดงให้เห็นว่าไทยมีแนวโน้มที่จะใช้เวลานานกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เพื่อหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง จากรายได้ต่อหัวที่เพิ่มขึ้นช้า และอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจที่ทยอยลดลง ทั้งนี้ จากการศึกษาโครงสร้างเศรษฐกิจ พบว่าไทยมีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้ติดกับดักรายได้ปานกลางเป็นเวลานาน โดยปัจจัยสำคัญได้แก่ความสามารถในการแข่งขันที่ยังไม่เพียงพอ สะท้อนจากค่าเฉลี่ย Global Competitiveness Index ในปี 2553 - 2559 ของไทยเทียบกับกลุ่ม ประเทศรายได้สูง ที่พบว่ามีความแตกต่างที่ไทยได้คะแนนต่ำ ถึง 4 หมวด ซึ่งคะแนนประเมินในระดับต่ำของหมวดเหล่านี้ล้วนเกี่ยวโยงกัน และสื่อให้เห็นถึงอุปสรรคต่อการลงทุนที่มีมูลค่าเพิ่ม (Value-Added) ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของประเทศรายได้สูงทั้งสิ้น เริ่มจากความพร้อมด้านเทคโนโลยีของไทยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนหนึ่งจากความพร้อมด้านทรัพยากร มนุษย์ที่ไม่เพียงพอทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ ทำให้ความสามารถในการดูดซับเทคโนโลยีจากต่างชาติ ไม่ดีนัก ซึ่งส่งผลต่อเนื่องให้ระดับนวัตกรรมโดยรวม ของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ เห็นได้จากค่าใช้จ่าย R&D ของไทยในปี 2558 ที่ระดับ 0.6% ซึ่งต่ำกว่าประเทศพัฒนาแล้วมาก อีกทั้งการพัฒนาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีของประเทศเป็นไปอย่างช้าๆ จากพื้นฐานด้านคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เอื้ออำนวย และท้ายที่สุด คะแนนด้านสถาบันในระดับต่ำ สื่อว่า ประสิทธิภาพของหน่วยงานรัฐและเสถียรภาพทางการเมืองยังไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดความต่อเนื่องเชิงนโยบายจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้ง จึงส่งผลเพิ่มเติมให้การดึงดูดการลงทุนใหม่ของไทยทำได้ยากยิ่งขึ้น (แพรวไพลิน วงษ์สินธุวิเศษ. 2560 : 17-18)

บทวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาระหว่างประเทศไทยกับประเทศพัฒนาแล้ว

ด้านการศึกษา จากการศึกษาการบริหารการพัฒนาในด้านการศึกษาของประเทศที่พัฒนาแล้วทั้ง 5 ประเทศ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าประเทศที่พัฒนาแล้วเหล่านั้นล้วนให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยตระหนักเป็นอย่างดีว่า พุฒมนษุย์ที่มีอยู่ใน

ประชากรแต่ละคน คือปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการสร้างความเจริญก้าวหน้าของประเทศ โดยนโยบายด้านการศึกษาของแต่ละประเทศล้วนแตกต่างกันออกไปตามบริบทของประเทศนั้นๆ แต่ทุกนโยบายล้วนสร้างความเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดการพัฒนาด้านการศึกษา โดยในบทวิเคราะห์นี้จะได้นำจุดเด่นของการบริหารการศึกษาของประเทศที่พัฒนาแล้วมาเปรียบเทียบกับการบริหารด้านการศึกษาของไทย ดังนี้

1. สิงคโปร์ : ไทย

นโยบายด้านการศึกษาของสิงคโปร์ที่เป็นตัวหลักสำคัญในการผลักดันให้สิงคโปร์กลายเป็นประเทศที่มีคุณภาพด้านการศึกษาลำดับต้นๆของเอเชีย คือ การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับคนในประเทศและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการจัดการการเรียนรู้ มีหลักสูตรที่สร้างทักษะทางภาษาให้กับนักเรียน ทั้งนี้สิงคโปร์มีการบริหารจัดการศึกษาที่เป็นธรรมและมีความโปร่งใส เนื่องจากไม่มีปัญหาคอร์รัปชันในภาครัฐ ทำให้การจัดสรรการลงทุนทางการศึกษามีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทยเองก็ได้จัดทำแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาวมาอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ในประเทศยังไม่มีความพร้อม โดยเฉพาะความมีเสถียรภาพด้านการเมืองซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศที่กระทบต่อการศึกษาไทย รวมถึงปัญหาคอร์รัปชันในภาครัฐ ที่เป็นตัวฉุดรั้งการพัฒนาการศึกษาของชาติ ทำให้งบประมาณไม่ถึงผู้เรียนและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา

2. ฟินแลนด์ : ไทย

สำหรับประเทศฟินแลนด์นโยบายด้านการศึกษาถูกนำมาบูรณาการร่วมกับนโยบายสวัสดิการรัฐ โดยการสร้างความสะดวกภาคทางการศึกษา ให้โอกาสเด็กทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานในระดับเดียวกัน เพราะไม่มีโรงเรียนเอกชนในประเทศเลย ทุกสถาบันการศึกษาดำเนินการโดยงบประมาณจากภาครัฐ นอกจากนี้ จุดเด่นอีกอย่างหนึ่งของระบบการศึกษาของฟินแลนด์ คือ การให้อิสระเด็กในการเรียนรู้ และไม่มีการสอบวัดระดับในช่วง 5 ปีแรกของการเรียน อันเนื่องมาจากแนวคิดที่ว่าเด็กควรต้องรักษาความเป็นเด็กไว้ให้นานที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ไม่จำเป็นต้องรีบโตขึ้นมาเป็นนักท่องจำหรือนักทำข้อสอบ สำหรับประเทศไทยเอง รัฐก็ได้มีการจัดสรรสวัสดิการทางการศึกษาให้กับเด็กนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นนโยบายเรียนฟรีที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน การให้เงินอุดหนุนค่าอุปกรณ์การเรียนหรือค่าชุดนักเรียน เพื่อลดภาระด้านการศึกษาของผู้ปกครอง แต่สิ่งที่เป็นข้อแตกต่างเมื่อเทียบกับการศึกษาของฟินแลนด์ คือ ความเท่าเทียมด้านคุณภาพของสถานศึกษา เนื่องจากในประเทศไทยมีทั้งโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐ ซึ่งมีความแตกต่างทั้งเรื่องของค่าเทอม จำนวนครูผู้สอน รวมไปถึงสุขอนามัยในสถานศึกษา โรงเรียนของรัฐมีข้อจำกัดในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ หลายโรงเรียนมีปัญหาคาราคาเข่ง ครูหนึ่งคนสอนหลายวิชา ซึ่ง

อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการเรียนการสอน ในขณะที่โรงเรียนเอกชนมีค่าใช้จ่ายในการเรียนที่ค่อนข้างสูง แต่ก็มีจำนวนครูที่เพียงพอในการดูแลและให้ความรู้เด็ก ครูหนึ่งคนสอนหนึ่งวิชา ไม่มีปัญหาเรื่องการขาดแคลนครู มีการจ้างครูชาวต่างชาติมาสอนภาษา รวมถึงมีการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ปกครองบางคนที่มีฐานะ ตัดสินใจที่จะส่งลูกหลานไปเรียนที่โรงเรียนเอกชน ด้วยความเชื่อว่าจะมีคุณภาพมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล

3. เยอรมนี : ไทย

นโยบายการศึกษาของเยอรมันถูกบูรณาการเข้ากับนโยบายทางเศรษฐกิจ เน้นการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีการกำหนดหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเน้นหลักสูตรที่ตอบสนองทั้งเศรษฐกิจหลักของประเทศและเศรษฐกิจของท้องถิ่น รัฐบาลสนับสนุนการศึกษาด้านอาชีวะ มีระบบการศึกษาแบบคู่ขนาน คือ เรียนไปด้วยและทำงานไปด้วย ซึ่งส่งผลทำให้เยอรมันมีแรงงานที่มีทักษะมากและอัตราการว่างงานต่ำสำหรับประเทศไทยก็มีแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สามารถประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้อต่อความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะกำลังคนในสายงานด้านอาชีวะในสาขาที่ขาดแคลน โดยมีการกระจายสถานศึกษาวิชาชีพไปยังภูมิภาคต่างๆ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้สถานศึกษา แต่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นกำลังแรงงานที่สำคัญยังมีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับผู้จบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบางสาขามีจำนวนมากเกินไปและไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งผลให้อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ทักษะคติของผู้ปกครองที่มีค่านิยมให้บุตรหลานเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีวะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ไทยยังคงขาดแคลนกำลังแรงงานระดับฝีมือ/กึ่งฝีมือ

4. เกาหลีใต้ : ไทย

ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของเกาหลีใต้ มาจากการขับเคลื่อนทางนโยบายจากรัฐที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีจุดมุ่งหมายระยะยาวที่ชัดเจนและทำได้จริง ประกอบกับรากฐานทางการศึกษาและการวิจัยและพัฒนาในประเทศที่แข็งแกร่ง โดยการสนับสนุนการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี ในกับนักเรียนนักศึกษาในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆขึ้นมาได้

สำหรับประเทศไทย เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเทศไทยมีผู้จบการศึกษาวิทยาศาสตร์จำนวนมากและมีนักวิจัยและพัฒนาของไทยทำงานอยู่ในองค์กรของต่างประเทศจำนวนไม่น้อย แต่บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศกลับมีน้อย รวมถึงการสร้างผลงานทางด้านวิทยาศาสตร์หรือนวัตกรรมภายในประเทศก็ค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจังจากรัฐ สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ การขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาในระยะยาวของไทยยัง

ไม่มีความชัดเจน เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีของไทยไม่ได้มีการบัญญัติในเรื่องของการศึกษา เอาไว้ ทั้งๆที่การศึกษาควรเป็นเรื่องที่รัฐต้องให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะถือเป็นรากฐานในการพัฒนาด้านอื่นๆ จึงเป็นสิ่งที่น่าสงสัยว่าทิศทางการพัฒนาทางการศึกษาของไทยจะเป็นอย่างไรในอนาคต

5. เนเธอร์แลนด์ : ไทย

เนเธอร์แลนด์เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูเป็นอย่างมาก เพราะถือว่าระบบการศึกษาที่ดีควรเริ่มต้นจากการสอนที่มีคุณภาพ โดยระบบการพัฒนาครูของเนเธอร์แลนด์จะไม่มีมีการประเมินคุณภาพครูจากกระทรวงส่วนกลาง ไม่มีการนำผลงานมานำเสนอเพื่อเลื่อนขั้น แต่รัฐบาลจะให้อิสระแก่ครูในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ ครูแต่ละคนจะจัดทำแผนการสอนที่แตกต่างกัน แล้วมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะนำไปสู่แผนการสอนแบบใหม่ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการสอนและการเรียนอย่างแท้จริง ในขณะที่ประเทศไทย ตามระเบียบการศึกษาของไทยในยุคนปัจจุบัน ได้กำหนดให้มีการวัดประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นวิทยฐานะของครูผู้สอน รวมถึงการประเมินโรงเรียนต่างๆ ซึ่งส่งผลให้ครูต้องใช้เวลาไปกับการทำเอกสารการประเมินแทนที่จะเป็นการสอนนักเรียน ทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่ ส่งผลต่อคุณภาพการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

ด้านเศรษฐกิจ จากการศึกษาการบริหารการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาแล้วทั้ง 5 ประเทศ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ประเทศพัฒนาแล้วเหล่านั้นมีเศรษฐกิจที่มั่นคง มีรายได้สูง ล้วนมีปัจจัยสำคัญของการพัฒนา คือ การลงทุนที่มุ่งเน้นด้านนวัตกรรม การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และการพัฒนาประสิทธิภาพแรงงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเอกลักษณ์ของประเทศรายได้สูงทั้งสิ้น อย่างเช่นประเทศเนเธอร์แลนด์ที่ถือเป็นต้นแบบในการสร้างเศรษฐกิจจากความรู้และนวัตกรรมทางการเกษตร โดยจุดแข็งของเนเธอร์แลนด์อยู่ที่ภาคอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมเกษตร เนเธอร์แลนด์จึงริเริ่มส่งเสริมให้เกิดผลงานวิจัยด้านนวัตกรรมการผลิต และเกิดการผลักดันผลงานวิจัยให้เป็นสินค้าหรือบริการเชิงพาณิชย์ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิต จนสามารถสร้างผลผลิตการเกษตรที่มีมูลค่าและได้รับการยอมรับไปทั่วโลก หรือประเทศเกาหลีใต้ก็ถือเป็นอีกหนึ่งประเทศต้นแบบด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรม จากการที่รัฐบาลเกาหลีใต้เห็นว่าภาคการเกษตรไม่สามารถสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศได้ จึงปรับเปลี่ยนมาเป็นเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีการสร้างนวัตกรรมแล้วนำมาเป็นสินค้าและบริการเชิงพาณิชย์ ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมยานยนต์ อุปกรณ์ไอที โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ รวมไปถึงซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถืออีกมากมาย นอกจากด้านนวัตกรรมแล้ว ประเทศเกาหลีใต้ก็ประสบความสำเร็จอย่างมากในการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นดนตรี ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ และสื่อบันเทิงต่างๆ รวมถึงการท่องเที่ยวหรือแม้แต่การทำศัลยกรรม

สไตส์เกาหลี จะเห็นได้ว่ากระแสนิยมวัฒนธรรมเกาหลีได้เปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมของเกาหลีใต้แบบก้าวกระโดด สำหรับประเทศไทย การกำหนดนโยบายเศรษฐกิจ เช่น การกำหนดค่าจ้างที่สูงขึ้นเป็นระยะๆ ทำให้อุตสาหกรรมเยอรมันต้องมุ่งสู่การแข่งขันในเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ส่งผลให้ต้องมีการลงทุนด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ทั้งสามปัจจัยข้างต้นแล้ว **ความมีเสถียรภาพทางการเมือง** ก็ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ หากการเมืองภายในประเทศมีความแน่นอนย่อมส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ ประเทศที่เศรษฐกิจมีการเติบโตล้วนมีสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศที่ค่อนข้างสงบ ไม่มีการประท้วงหรือการจลาจลของประชาชน และรัฐบาลมีความมั่นคงน่าเชื่อถือ เช่น ประเทศสิงคโปร์ โดยรัฐบาลสิงคโปร์มีประสิทธิภาพในการวางแผนและการบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศให้อำนาจต่อการลงทุนของบรรดานายทุนต่างชาติและบริษัทข้ามชาติ รวมถึงความสามารถในการบริหารรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นการสร้างปทัสถานทางเศรษฐกิจแบบรัฐนำผ่านกลไกของรัฐ จนกลายเป็นกลไกที่สำคัญสำหรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของสิงคโปร์

สำหรับประเทศไทย เมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วทั้ง 5 ประเทศ สะท้อนให้เห็นว่าพัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยมีข้อจำกัด โดยปัจจัยสำคัญได้แก่ การขาดแคลนประสิทธิภาพการผลิตและนวัตกรรมที่เพียงพอที่จะเร่งให้เกิดอัตราการเติบโตของรายได้ อุตสาหกรรมของประเทศนั้นเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ เมื่อดูภาพรวมทั่วโลกแล้วเราจะพบว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วนั้นมีอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงกว่าประเทศที่กำลังพัฒนา เมื่ออุตสาหกรรมมีมูลค่าสูงกว่า การดูดเม็ดเงินจากต่างประเทศเข้ามายังประเทศย่อมมากกว่าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าต่ำ ประเทศไทยนั้นขาดอุตสาหกรรมใหม่ ขาดการสร้างนวัตกรรมของตนเองเพื่อนำมาเป็นสินค้าและบริการเชิงพาณิชย์ ในขณะที่ค่าแรงนั้นมีแนวโน้มที่แพงขึ้นแต่ความสามารถของประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตสินค้าที่มีมูลค่าสูงขึ้นได้ ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันมีขีดจำกัด ส่วนหนึ่งเกิดจากความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เพียงพอทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ ทำให้ความสามารถในการดูดซับเทคโนโลยีจากต่างชาติไม่ทันกัน รวมถึงความไม่มั่นคงทางการเมืองตลอดระยะเวลาหลายปีมานี้ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการตัดสินใจลงทุนของต่างชาติและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ อีกทั้ง รัฐวิสาหกิจที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทย แต่เมื่อเทียบกับขนาดเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศแล้ว ภาครัฐวิสาหกิจที่ใช้เงินลงทุนสูง กลับให้ผลตอบแทนน้อย สาเหตุมาจากโครงสร้างกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจไม่มีความเข้มแข็งพอ แข่งขันกับภาคเอกชนไม่ได้ มีความไม่โปร่งใส กลายเป็นช่องทางในการคอร์รัปชัน

บทสรุป

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาประเทศไทยกับประเทศพัฒนาแล้ว 5 ประเทศ พบว่าในด้านการศึกษา ประเทศพัฒนาแล้วจะคุณลักษณะของนโยบายการศึกษา สรุปได้ดังนี้ คือประเทศพัฒนาแล้วจะมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับสูงอันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาทุกระดับ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐ มีการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนโดยไม่ลดมาตรฐาน

ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาและการอบรมโดยได้รับประสบการณ์ภาคปฏิบัติ มีความเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณการลงทุนให้ส่วนของงานวิจัยและพัฒนาภายในประเทศ สำหรับประเทศไทย การพัฒนาการศึกษายังเป็นไปอย่างล่าช้า โดยมีอุปสรรคหลายประการ เช่น คุณภาพที่ไม่เท่าเทียมกันของสถานศึกษา กฎระเบียบของหน่วยงานที่ทำการประเมินคุณภาพการศึกษาทำให้ครูต้องเสียเวลาไปกับการจัดทำเอกสารการประเมิน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน การขาดแคลนครูในโรงเรียนรัฐบาลบางแห่ง รวมถึงการวัดความสามารถโดยการสอบแข่งขันเพียงอย่างเดียว ทำให้ไทยไม่ก้าวข้ามระบบการศึกษาแบบท่องจำ ส่วนในด้านเศรษฐกิจ พบว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ล้วนมีปัจจัยสำคัญของการพัฒนา คือ การลงทุนที่มุ่งเน้นด้านนวัตกรรม การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และการพัฒนาประสิทธิภาพแรงงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการมีเสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของประเทศรายได้สูงทั้งสิ้น สำหรับประเทศไทย เมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วทั้ง 5 ประเทศ จะเห็นว่าปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยมีข้อจำกัด ได้แก่ การขาดแคลนประสิทธิภาพและนวัตกรรม การผลิต ทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันยังไม่เพียงพอ ความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เพียงพอทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ รวมถึงความไม่มั่นคงทางการเมืองตลอดระยะเวลาหลายปีมานี้ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการตัดสินใจลงทุนของต่างชาติและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย อย่างไรก็ตาม การก้าวสู่ประเทศพัฒนาแล้วจะสามารถทำได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความเข้มข้นและต่อเนื่องในการปฏิบัติอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน รวมทั้ง การสร้างทัศนคติที่ดีของคนในประเทศจากฐานสู่ฐาน เพื่อให้การพัฒนาของประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน

References

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา.การปฏิรูปการศึกษาสำหรับศตวรรษ ที่ 21.

กรุงเทพมหานคร:กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. 2559.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. เนเธอร์แลนด์...ต้นแบบความรู้และนวัตกรรมทางการเกษตร. กรุงเทพฯ

ธุรกิจ.7 กรกฎาคม 2555.

ชุตিকা อุดมศิลป์. Factfulness ตอนที่ 2 : โลกนี้มีมากกว่าประเทศพัฒนาแล้วและด้อยพัฒนา. a day. 18 พฤศจิกายน 2017.

ณัฐพงศ์ ยืนยง. (2556). The asean way. กรุงเทพมหานคร : นามมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.

ปาริชาติ สุภูมิารส. บทเรียนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของฟินแลนด์. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร.ปีที่ 40 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2560.

แพรวไพลิน วงษ์สินธุวิเศษ. (2560). Middle Income Trap: กับดักเศรษฐกิจที่รอกการก้าวข้าม. วารสารธนาคารแห่งประเทศไทย. ปีที่ 2. ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน

พวงสร้อย อักษรสว่าง. (2560). WHAT DO THEY STUDY IN GERMANY เยอรมนีสอนเด็กอย่างไรให้เก่ง.กรุงเทพมหานคร:อีคิวพลัส.

แพรวไพลิน วงษ์สินธุวิเศษ. (2560). Middle Income Trap: กับดักเศรษฐกิจที่รอกการก้าวข้าม. วารสารธนาคารแห่งประเทศไทย ปีที่2 ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน.

เพ็ญอ้อ วิไลย. (2558). ส่องเกาหลี.โพสต์ทูเดย์. 14 มีนาคม.

ผจงจิตต์ พิทักษ์ภากร. (2557). จากผู้แพ้สงครามสู่ผู้นำของยุโรป.กรุงเทพธุรกิจ. 14 มีนาคม

มณีนารถ อ่อนพรรณนา. (2560). ทำไมสิงคโปร์จึงก้าวขึ้นเป็นอันดับหนึ่งด้านการศึกษา.โพสต์ทูเดย์. 9 มีนาคม.

อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูต. (2556). ทฤษฎีแล้วแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ ปีที่ 3. ฉบับที่ 3. มกราคม

อุทัย เลาหวิเชียร. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงานพัฒนา. รายงานการวิจัย. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). ปฏิรูปการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา : กุญแจดอกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา.วารสารการศึกษาไทย ปีที่ 14. ฉบับที่ 140. สิงหาคม-กันยายน

อดิศักดิ์ ทิพย์กระจำง. (2556). เรียนฮอลแลนด์. กรุงเทพมหานคร:สยามอินเตอร์คอมิกส์.

อนันต์ เกตุวงศ์ . (2549). การบริหารกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

A Real Working Mom. (2559). โรงเรียนทางเลือก เลือกให้แน่ไม่แพ้ฟินแลนด์. กรุงเทพมหานคร: รักพิมพ์.